

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 25, 2020

Nummer 25, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1347](#) 01-09-2020

Is er sprake van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1348](#) 01-09-2020

Over het bestanddeel 'behulpzaam zijn bij' in artikel 197a Sr.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1349](#) 01-09-2020

Klacht over strafmotivering omdat hof ten onrechte een strafmaximum van zes jaar tot uitgangspunt heeft genomen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1346](#) 01-09-2020

Klacht over strafmotivering.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1324](#) 25-08-2020

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1322](#) 25-08-2020

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1319](#) 25-08-2020

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1323](#) 25-08-2020

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1316](#) 25-08-2020

Is PIJ-maatregel opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor onaantastbaarheid van lichaam van één of meer personen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1321](#) 25-08-2020

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Annotatie

[PIJ-maatregel. Commentaar bij Hoge Raad 25 augustus 2020, ECLI:NL:HR:2020:1316.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Afbeeldingen van seksuele gedraging waarbij iemand is betrokken die kennelijk leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Behulpzaam bij het verschaffen van verblijf als bedoeld in artikel 197a Sr. Commentaar bij Hoge Raad 1 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1348.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

PIJ-maatregel. Commentaar bij Hoge Raad 25 augustus 2020, ECLI:NL:HR:2020:1316.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie bedreiging met zware mishandeling en bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht is bewezen verklaard, over het oordeel van het hof dat de PIJ-maatregel wordt opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen. De verdediging heeft ter terechtzitting in hoger beroep betoogd dat verlenging van de PIJ-maatregel in dit geval niet mogelijk is.

Het hof heeft geoordeeld dat de PIJ-maatregel wordt opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen en dat dit ingevolge artikel 77t Sr met zich brengt dat de maatregel telkens met twee jaren kan worden verlengd tot een maximale duur van zeven jaren.

De Hoge Raad haalt artikel 77t Sr zoals dat luidde ten tijde van het wijzen van het bestreden arrest, voor zover van belang, aan en overweegt dat in gevallen waarin het misdrijf waarvoor de PIJ-maatregel wordt opgelegd niet zonder meer gekarakteriseerd kan worden als een misdrijf dat is gericht tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen als bedoeld in het derde lid van artikel 77t Sr – bijvoorbeeld in geval van bedreiging (art. 285 Sr) of belaging (art. 285b Sr) – de rechter zich een oordeel zal dienen te vormen of, gelet op alle feiten en omstandigheden, dat feit een dergelijk ‘geweldsmisdrijf’ oplevert. Daarbij zal hij onder meer kunnen betrekken of het misdrijf werd voorafgegaan, vergezeld of gevolgd door niet-verbaal agressief gedrag ten opzichte van de bedreigde dan wel op enigerlei (andere) wijze werd ondersteund, alsmede of aannemelijk is dat de bedreiging zou worden uitgevoerd. (Zie ECLI:NL:HR:2013:BY8434, r.o. 4.3 en 4.4 voor de vergelijkbare situatie van verlenging van de maatregel van terbeschikkingstelling als bedoeld in artikel 38e lid 1 Sr.)

De Hoge Raad overweegt dat uit de bewijsvoering afgeleid kan worden dat de verdachte de

bewezen verklaarde bedreigingen niet alleen verbaal heeft geuit, maar dat de bedreigingen zijn voorafgegaan, vergezeld of gevolgd door niet-verbaal agressief gedrag en geweld tegen goederen en personen, waarbij sommige aangevers ermee rekening hielden dat de verdachte de bedreiging zou uitvoeren. De Hoge Raad oordeelt dat, dit in aanmerking genomen, het oordeel van het hof dat de PIJ-maatregel wordt opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel ook niet onbegrijpelijk is en toereikend gemotiveerd is.

ANNOTATIE

Afbeeldingen van seksuele gedraging waarbij iemand is betrokken die kennelijk leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt.

mr. J.H.J. Verbaan

Commentaar bij Hoge Raad 1 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1347.

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie het vervaardigen, verwerven, in bezit hebben van een afbeelding van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, en zich daartoe door middel van een geautomatiseerd werk de toegang verschaffen, meermalen gepleegd en ontuchtige handelingen plegen met zijn kind beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt, is bewezenverklaard, onder meer dat de bewezenverklaring niet toereikend is gemotiveerd, voor zover is bewezen verklaard dat bij de foto's '1', '3' en '4' sprake is van afbeeldingen van een seksuele gedraging waarbij iemand is betrokken die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt.

Het hof heeft in het verkorte arrest als bedoeld in artikel 365a Sv ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat de raadsman van de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep zich met betrekking tot het ten laste gelegde op het standpunt gesteld heeft dat de in de tenlastelegging vermelde foto's '1', '3' en '4' niet als kinderpornografisch kunnen worden gekwalificeerd en daarom niet onder het bereik van artikel 240b Sr vallen. Het hof overweegt in dit verband dat het heeft waargenomen, dat op de bedoelde afbeeldingen (telkens) te zien is dat de verdachte, die de betreffende foto's als 'selfie' heeft genomen, zijn penis in zijn hand heeft dan wel dat zijn penis stijf is terwijl zich in zijn directe nabijheid één ('1' en '4') dan wel twee ('3') van zijn jonge kinderen bevindt of bevinden. Gelet op de aard van de afbeeldingen is de aanwezigheid van de kinderen niet min of meer toevallig, maar vormen zij (deels) het onderwerp van de betreffende foto's. De foto's hebben voorts telkens onmiskenbaar een seksuele lading, zij zijn bedoeld ter seksuele prikkeling.

De vraag die moet worden beantwoord is of bedoelde afbeeldingen kunnen worden aangemerkt als afbeeldingen van een seksuele gedraging waarbij iemand die de leeftijd van

achttien jaren is betrokken of schijnbaar is betrokken. Het hof beantwoordt die vraag in de omstandigheden van het geval bevestigend en overweegt in dit verband het volgende.

Blijkens de wetsgeschiedenis van de Wet van 13 november 1995 (*Stb.* 1995, 575) waarbij artikel 24ob in het Wetboek van Strafrecht is opgenomen, strekt die bepaling ertoe om kinderen te beschermen tegen seksuele exploitatie. Aandacht is onder meer besteed aan het begrip ‘seksuele gedraging’. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat uitgangspunt daarbij, dient te zijn of het gaat om een gedraging die – als ze wordt vastgelegd – schadelijk is voor de jeugdige, of omdat het tot die gedraging brengen al schadelijk is, of vanwege publicatie daarvan en dat het schadelijke karakter van een afbeelding ook kan worden afgeleid uit bijkomende factoren, zoals het feit dat een kind onder dwang tot een bepaalde houding is gebracht (vgl. *Kamerstukken II* 1994/95, 23682, nr. 5, p. 7-11 en nr. 25ob, p. 1-2).

Duidelijk is dat er op de afbeeldingen sprake is van een seksuele gedraging van de verdachte. Hij houdt immers op de foto’s telkens zijn blote, al dan niet stijve, penis vast. In de omstandigheden van het geval is het hof voorts van oordeel dat de eveneens op de foto’s aanwezige kinderen telkens bij de seksuele gedraging zijn betrokken. Dat oordeel baseert het hof op de plaats die het kind of de kinderen telkens op de foto inneemt of innemen en voorts de seksuele ambiance die uit de foto’s spreekt. Juist door de wijze en plaats waarop de kinderen zijn afgebeeld, alsmede de uit die foto’s sprekende seksuele ambiance, hebben de afbeeldingen een seksuele strekking waarvan de betrokken kinderen deel uitmaken. In deze zin is naar het oordeel van het hof voorts sprake van seksuele exploitatie van die kinderen. Bij zijn oordeel betreft het hof voorts dat uit de afbeeldingen blijkt dat de verdachte zijn kinderen heeft betrokken bij zijn seksuele behoeften, mede bestaande in het maken van de foto’s. Een dergelijk handelen is in strijd met de gangbare maatschappelijke opvattingen en de schadelijke effecten daarvan op de kinderen, nu of in de toekomst, kunnen niet worden uitgesloten. Daarnaast moet het bestaan van de bedoelde afbeeldingen en de mogelijke publicatie daarvan schadelijk worden geacht voor de kinderen die daarop te zien zijn. Dat die schadelijkheid (nog) niet vaststaat, kan aan de strafbaarheid niet afdoen.

Anders dan de raadsman is het hof voorts van oordeel dat het in dit geval voor de strafbaarheid geen verschil maakt of er op de betreffende foto’s al dan niet sprake is van interactie – opgevat als een bewuste uitwisseling van wederzijdse handelingen – tussen de verdachte en de betrokken kinderen. In dit verband overweegt het hof nog dat blijkens de wettekst ook schijnbare betrokkenheid van kinderen leidt tot strafbaarheid onder genoemde bepaling.

Gelet op het voorgaande wordt het verweer verworpen. Volgens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep heeft de raadsman van de verdachte daar het woord gevoerd

overeenkomstig de pleitnota die aan het proces-verbaal is gehecht. Deze pleitnota houdt onder meer in dat de rechtbank ten onrechte tot een bewezenverklaring van alle wél ten laste gelegde foto's komt.

'De rechtbank oordeelt weliswaar dat de kinderen gekleed zijn en neemt met de verdediging waar dat er geen enkele interactie is tussen cliënt en die kinderen maar oordeelt dat dit geen afbreuk doet aan de strafwaardigheid. De rechtbank overweegt dat het enige relevante criterium is de vraag of de afbeeldingen onmiskenbaar strekken tot het opwekken van seksuele prikkeling. Dat is een veel te beperkte opvatting van de wet: er kan wellicht wel sprake zijn van een seksuele gedraging maar die dient wel een onmiskenbare seksuele relatie te hebben met een minderjarige. Op de eerste twee tenlastegelegde foto's is cliënt deels naakt zichtbaar met op de achtergrond resp. één kind en twee kinderen (op "2"). De kinderen zijn geheel gekleed en er geen enkele interactie tussen cliënt en de kinderen. Op "2" is er zelfs een afstand van ongeveer drie meter tussen cliënt en de kinderen. Waar ligt de grens volgens de rechtbank: op 5 meter? Op 100 meter? Ook op "3" is ook geen interactie met het geklede kind zichtbaar. Is iedere foto waarop een ontbloot geslachtsdeel te zien is en op de achtergrond een gekleed kind kinderpornografisch? Stel dat op de foto een blote penis te zien is en op de achtergrond, op 3 meter afstand een hond, of een paard. Is dat dan opeens dierenporno? De wet is door de Hoge Raad al ver opgerekt door niet alleen foto's van blote kinderen waarbij duidelijk sprake is van seksuele handelingen onder bijzondere, specifieke omstandigheden als kinderpornografisch te kwalificeren maar de voorwaarde is dan wel dat er sprake is van interactie met het kind. Als de strafbaarheid volledig afhangt van de intentie van de verdachte, dan hebben we een gedachtenstrafrecht. (...) Ik concludeer dat er evident geen sprake is van een seksuele gedraging met een minderjarige en daarmee kunnen de foto's niet als kinderpornografisch worden gekwalificeerd.'

De Hoge Raad overweegt dat de tenlastelegging is toegesneden op artikel 240b lid 1 Sr en dat daarom aangenomen moet worden dat het in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende begrip 'seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken' is gebruikt in de betekenis die dat begrip heeft in die bepaling. De Hoge Raad haalt artikel 240b lid 1 Sr aan en overweegt dat het hof onder meer vastgesteld heeft dat op de in de bewezenverklaring vermelde, door de verdachte als 'selfie' vervaardigde afbeeldingen '1', '3' en '4' de penis van de verdachte zichtbaar is en dat deze stijf is dan wel door de verdachte in zijn hand wordt gehouden. Verder zijn op deze foto's telkens een of twee van de jonge kinderen van de verdachte, die zich in zijn directe nabijheid bevinden, herkenbaar in beeld gebracht. In dat verband heeft het hof vastgesteld dat uit de aard van de afbeeldingen blijkt dat de aanwezigheid van de kinderen niet min of meer toevallig is, maar dat zij (deels) het onderwerp vormen van de foto's. Daarnaast heeft het hof

vastgesteld dat de foto's telkens onmiskenbaar een seksuele lading hebben. Op basis van onder meer deze vaststellingen heeft het hof geoordeeld dat op de afbeeldingen sprake is van een seksuele gedraging van de verdachte en dat de afbeeldingen, door de wijze en plaats waarop de kinderen zijn afgebeeld, alsmede de uit de foto's sprekende seksuele ambiance, een seksuele strekking hebben waarvan deze kinderen deel uitmaken. De Hoge Raad oordeelt dat de op deze – niet onbegrijpelijke – vaststellingen en oordelen gebaseerde conclusie van het hof dat bij '1', '3' en '4' telkens sprake is van een afbeelding van een seksuele gedraging waarbij iemand is betrokken die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk gemotiveerd. De enkele omstandigheid dat de kinderen op deze foto's niet naakt zijn afgebeeld en daarop zelf geen seksuele handelingen verrichten, maakt dit niet anders.

ANNOTATIE

Behulpzaam bij het verschaffen van verblijf als bedoeld in artikel 197a Sr. Commentaar bij Hoge Raad 1 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1348.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie het in de periode van 25 september 2005 tot en met 29 oktober 2009 in Nederland, een ander, te weten betrokkene, uit winstbejag behulpzaam zijn geweest bij het zich verschaffen van verblijf in Nederland, immers heeft hij, verdachte, die betrokkene gehuwd en vervolgens dat huwelijk in stand gelaten, terwijl dat huwelijk slechts formeel werd aangegaan om bepaalde rechten te krijgen, terwijl verdachte wist dat dat verblijf wederrechtelijk was, is bewezenverklaard, over de bewezenverklaring en over de motivering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf.

Ten aanzien van de eerstgenoemde klacht heeft het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat de rechtbank heeft geoordeeld dat niet bewezen kan worden dat de verdachte betrokkene binnen de ten laste gelegde periode behulpzaam is geweest bij het verschaffen van verblijf in Nederland, nu onder het verschaffen van verblijf niet kan worden verstaan het laten voortduren van verblijf. Met de advocaat-generaal is het hof van oordeel dat de rechtbank hiermee een te beperkte uitleg heeft gegeven van het bestanddeel 'behulpzaam zijn bij het zich verschaffen van verblijf' van artikel 197a lid 2 Sr. Het bedoelde bestanddeel dient in overeenkomstige zin te worden uitgelegd als in artikel 48 Sr. Daarbij gaat het er onder meer om of de betrokkene het verblijf in Nederland van de vreemdeling in enigerlei opzicht bevordert of gemakkelijk maakt. Door een schijnhuwelijk met betrokkene in stand te houden heeft de verdachte het verblijf van die betrokkene in Nederland bevordert en gemakkelijk gemaakt. Immers, iedere aanvraag leidde tot een verlenging van een (op dat moment) rechtmatig verblijf. Dat verblijf werd telkens verlengd.

De Hoge Raad overweegt dat de tenlastelegging is toegesneden op artikel 197a Sr en dat daarom aangenomen moet worden dat het in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende begrip 'behulpzaam zijn bij' gebruikt is in de betekenis die dat begrip heeft in die bepaling. De Hoge Raad haalt genoemde bepaling zoals dat luidde ten tijde van het

bewezen verklaarde aan en overweegt dat het bestanddeel 'behulpzaam zijn bij' in die bepaling in overeenkomstige zin als in artikel 48 Sr moet worden uitgelegd. Daarbij gaat het er onder meer om of de betrokkene het verblijf in Nederland van de vreemdeling in enigerlei opzicht bevordert of gemakkelijk maakt (vgl. ECLI:NL:HR:1998:ZD1001). De Hoge Raad overweegt dat de klacht onder meer op de opvatting berust dat de verleende hulp moet hebben bestaan uit 'actieve handelingen' en dat daarom onder het 'behulpzaam zijn bij' het zich verschaffen van verblijf in Nederland, in de zin van artikel 197a lid 2 Sr, niet verstaan kan worden het enkele laten voortduren van een schijnhuwelijk op grond waarvan het verblijf van de huwelijkspartner in Nederland wordt vergund en verlengd. De Hoge Raad oordeelt dat deze opvatting, mede in het licht van wat is vooropgesteld, geen steun vindt in het recht.

Ten aanzien van de laatstgenoemde klacht heeft het hof ten aanzien van de strafoplegging overwogen dat het de op te leggen straf heeft bepaald op grond van de ernst van het feit en de omstandigheden waaronder dit is begaan en op grond van de persoon en de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, zoals daarvan uit het onderzoek ter terechtzitting gebleken is. Daarbij heeft het hof in het bijzonder in aanmerking genomen dat de verdachte een schijnhuwelijk aangegaan is met een persoon met de Chinese nationaliteit en dat schijnhuwelijk lange tijd in stand heeft gehouden. De bewezen verklaarde periode beslaat ruim vier jaar. Hiermee is de verdachte een ander uit winstbejag behulpzaam geweest bij het zich verschaffen van verblijf in Nederland, terwijl hij wist dat dat verblijf wederrechtelijk was. Het belang van deze strafbaarstelling is daarin gelegen, dat op het grondgebied van een staat alleen mensen verblijven die daartoe gerechtigd zijn. Door aldus te handelen heeft de verdachte het overheidsbeleid bij de bestrijding van illegaal verblijf in Nederland in ernstige mate ondermijnd. Door deze handelwijze van de verdachte heeft de vreemdeling toegang tot allerlei voorzieningen gekregen waarop alleen mensen die legaal in Nederland verblijven recht hebben en worden de deuren voor misbruik opengezet. De verdachte heeft zich daaraan niets gelegen laten liggen. Dit alles heeft hij gedaan om er zelf financieel beter van te worden.

Het hof heeft voorts overwogen dat het strafbare feit van artikel 197a lid 2 Sr wordt bedreigd met een maximale gevangenisstraf van zes jaar of een geldboete van de vijfde categorie dan wel een combinatie van deze straffen. Het openbaar ministerie heeft een Richtlijn voor strafvordering mensensmokkel (2018R002), die in werking getreden is op een moment gelegen na de bewezen verklaarde pleegperiode in de onderhavige strafzaak. Het uitgangspunt in de richtlijn met betrekking tot het verschaffen van hulp bij wederrechtelijk verblijf in Nederland is de oplegging van een onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Voor een aantal type delicten wordt binnen de rechtspraak oriëntatiepunten gehanteerd, die een vertrekpunt van denken over de in een concreet geval op te leggen strafmodaliteit en hoogte van de straf bieden. Deze zogeheten LOVS Oriëntatiepunten voor de straftoemeting zijn met betrekking

tot de thans aan de orde zijnde gedraging, een ander uit winstbejag hulp verschaffen bij wederechtelijk verblijf, nog niet voorhanden. Het hof is van oordeel dat in beginsel gelet op de strafbedreiging van artikel 197a lid 2 Sr en de ernst van het feit bij een veroordeling voor het aangaan van een schijnhuwelijk als uitgangspunt bij de bepaling van de straf een onvoorwaardelijke gevangenisstraf dient te worden genomen en dat niet kan worden volstaan met een andere, lichtere, strafmodaliteit. Het hof is derhalve van oordeel dat een geheel onvoorwaardelijke gevangenisstraf van na te melden duur een passende en geboden reactie vormt, zowel uit een oogpunt van vergelding als uit speciale preventie en generale preventie.

De Hoge Raad overweegt dat op grond van artikel 197a lid 2 Sr, zoals dat gold ten tijde van het bewezen verklaarde, voor het bewezen verklaarde feit een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren worden opgelegd. De Hoge Raad overweegt dat het hof bij de strafmotivering, in het bijzonder bij de motivering van de beslissing dat een gevangenisstraf wordt opgelegd, ten onrechte een strafmaximum van zes jaren tot uitgangspunt heeft genomen. De Hoge Raad oordeelt dat voor zover hierover wordt geklaagd, de klacht terecht is voorgesteld. De Hoge Raad overweegt dat dit echter niet tot vernietiging van de uitspraak van het hof leidt. Mede gelet op hetgeen het hof omtrent de ernst van dit feit heeft vastgesteld, waarbij het in het bijzonder heeft gelet op de lange duur van het schijnhuwelijk, moet worden aangenomen dat het hof, ook indien het was uitgegaan van het juiste strafmaximum van vier jaren, niet een andere straf zou hebben opgelegd. Daarbij wordt nog opgemerkt dat de door het hof opgelegde gevangenisstraf van zes weken ver onder het in het onderhavige geval toepasselijke strafmaximum van vier jaren ligt. De verdachte heeft dus onvoldoende belang bij cassatie.

RECHTSPRAAK

Klacht over strafmotivering.

Klacht over strafmotivering.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 6 Sv in zijn uitspraak niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven die hebben geleid tot het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

De verdachte is veroordeeld tot tien dagen gevangenisstraf ter zake van – kort gezegd – diefstal. Het door het hof bevestigde vonnis van de politierechter houdt, voor zover voor de beoordeling van het middel van belang, het volgende in:

‘Strafoplegging

Gevangenisstraf voor de duur van 10 (tien) dagen,

(...)

Motivering strafoplegging

De straf die aan de verdachte wordt opgelegd, is gegrond op de ernst van de feiten, de omstandigheden waaronder die feiten zijn begaan en de persoon, het strafblad en de persoonlijke omstandigheden van de verdachte.

Daarbij wordt in het bijzonder het volgende in aanmerking genomen dat verdachte met een geprepareerde tas in de winkel is blijven rondlopen. Er is rekening gehouden met de waarde van de goederen. Verdachte loopt tevens in een proeftijd.’

Deze overweging bevat geen opgave van de redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf. Dat is in strijd met het zesde lid van artikel 359 Sv. Dat verzuim leidt op grond van artikel 359 lid 8 Sv tot nietigheid (vgl. HR 27 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2191).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de

strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1346

Zaaknummer: 18/04877

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Klacht over strafmotivering omdat hof ten onrechte een strafmaximum van zes jaar tot uitgangspunt heeft genomen.

Klacht over strafmotivering omdat hof ten onrechte een strafmaximum van zes jaar tot uitgangspunt heeft genomen.

Het cassatiemiddel klaagt over de motivering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf.

Op grond van artikel 197a lid 2 Sr, zoals dat gold ten tijde van het bewezen verklaarde, kan voor het als derde cumulatief bewezen verklaarde feit een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren worden opgelegd. Het hof heeft wat betreft dit feit bij de strafmotivering, in het bijzonder bij de motivering van de beslissing dat een gevangenisstraf wordt opgelegd, ten onrechte een strafmaximum van zes jaren tot uitgangspunt genomen. Voor zover het middel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Dit leidt echter niet tot vernietiging van de uitspraak van het hof. Dat berust op het volgende. Blijkens de strafmotivering heeft het hof de keuze voor een gevangenisstraf niet uitsluitend gebaseerd op de bewezenverklaring van het derde cumulatief bewezen verklaarde feit en het daarop toepasselijke strafmaximum, maar ook op de eerste en tweede cumulatief bewezen verklaarde feiten en de daarop toepasselijke strafmaxima. Daarnaast heeft het hof gelet op 'de ernst van het feit', waarbij het in het bijzonder heeft gewezen op de lange duur van het door de bewezen verklaarde feiten faciliteren van het verblijf in Nederland van [betrokkene 4]. Mede gelet daarop moet worden aangenomen dat het hof, ook indien het was uitgegaan van het strafmaximum van vier jaren voor het als derde cumulatief bewezen verklaarde feit, niet een andere straf zou hebben opgelegd. De verdachte heeft dus onvoldoende belang bij cassatie.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1349

Zaaknummer: 19/03598

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: A.P. Visser

Wetsartikelen: 359 Sv en 197a Sv

RECHTSPRAAK

Over het bestanddeel ‘behulpzaam zijn bij’ in artikel 197a Sr.

Over het bestanddeel ‘behulpzaam zijn bij’ in artikel 197a Sr.

Het cassatiemiddel komt op tegen de bewezenverklaring.

Het bestanddeel ‘behulpzaam zijn bij’ in artikel 197a lid 2 Sr moet in overeenkomstige zin worden uitgelegd als in artikel 48 Sr. Daarbij gaat het er onder meer om of de betrokkene het verblijf in Nederland van de vreemdeling in enigerlei opzicht bevordert of gemakkelijk maakt (vgl. HR 7 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1001).

Het cassatiemiddel berust onder meer op de opvatting dat de verleende hulp moet hebben bestaan uit ‘actieve handelingen’ en dat daarom onder het ‘behulpzaam zijn bij’ het zich verschaffen van verblijf in Nederland, in de zin van artikel 197a lid 2 Sr, niet kan worden verstaan het enkele laten voortduren van een schijnhuwelijk op grond waarvan het verblijf van de huwelijkspartner in Nederland wordt vergund en verlengd. Deze opvatting vindt geen steun in het recht. Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Het cassatiemiddel klaagt tevens over de motivering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf.

Op grond van artikel 197a lid 2 Sr, zoals dat gold ten tijde van het bewezen verklaarde, kon voor het bewezen verklaarde feit een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren worden opgelegd. Het hof heeft bij de strafmotivering, in het bijzonder bij de motivering van de beslissing dat een gevangenisstraf wordt opgelegd, ten onrechte een strafmaximum van zes jaren tot uitgangspunt genomen. Voor zover het middel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Dit leidt echter niet tot vernietiging van de uitspraak van het hof. Mede gelet op hetgeen het hof omtrent de ernst van dit feit heeft vastgesteld, waarbij het in het bijzonder heeft gelet op de lange duur van het schijnhuwelijk, moet worden aangenomen dat het hof, ook indien het was uitgegaan van het juiste strafmaximum van vier jaren, niet een andere straf zou hebben opgelegd. Daarbij wordt nog opgemerkt dat de door het hof opgelegde gevangenisstraf van zes

weken ver ligt onder het in het onderhavige geval toepasselijke strafmaximum van vier jaren.
De verdachte heeft dus onvoldoende belang bij cassatie.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1348

Zaaknummer: 19/03596

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: A.P. Visser

Wetsartikelen: 197a Sr

RECHTSPRAAK

Is er sprake van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken?

Is er sprake van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring niet toereikend is gemotiveerd, voor zover is bewezen verklaard dat bij 'FOTO 1', 'FOTO 3' en 'FOTO 4' sprake is van afbeeldingen van een seksuele gedraging waarbij iemand is betrokken die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 240b lid 1 Sr. Daarom moet worden aangenomen dat het in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende begrip 'seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken' is gebruikt in de betekenis die dat begrip heeft in die bepaling.

Het hof heeft onder meer vastgesteld dat op de in de bewezenverklaring vermelde, door de verdachte als 'selfie' vervaardigde afbeeldingen 'FOTO 1', 'FOTO 3' en 'FOTO 4' de penis van de verdachte zichtbaar is en dat deze stijf is dan wel door de verdachte in zijn hand wordt gehouden. Verder zijn op deze foto's telkens een of twee van de jonge kinderen van de verdachte, die zich in zijn directe nabijheid bevinden, herkenbaar in beeld gebracht. In dat verband heeft het hof vastgesteld dat uit de aard van de afbeeldingen blijkt dat de aanwezigheid van de kinderen niet min of meer toevallig is, maar dat zij (deels) het onderwerp vormen van de foto's. Daarnaast heeft het hof vastgesteld dat de foto's telkens onmiskenbaar een seksuele lading hebben.

Op basis van onder meer deze vaststellingen heeft het hof geoordeeld dat op de afbeeldingen sprake is van een seksuele gedraging van de verdachte en dat de afbeeldingen, door de wijze en plaats waarop de kinderen zijn afgebeeld, alsmede de uit de foto's sprekende seksuele ambiance, een seksuele strekking hebben waarvan deze kinderen deel uitmaken.

De op deze – niet onbegrijpelijke – vaststellingen en oordelen gebaseerde conclusie van het

hof dat bij 'FOTO 1', 'FOTO 3' en 'FOTO 4' telkens sprake is van een afbeelding van een seksuele gedraging waarbij iemand is betrokken die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk gemotiveerd. De enkele omstandigheid dat de kinderen op deze foto's niet naakt zijn afgebeeld en daarop zelf geen seksuele handelingen verrichten, maakt dit niet anders.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1347

Zaaknummer: 19/00177

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en M.T. Boerlage

Advocaten: B.C. Swier

Wetsartikelen: 24ob Sr

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Artikel 421 lid 4 Sv voorziet in het instellen van hoger beroep door een benadeelde partij tegen de afwijzing van haar vordering door de rechter in eerste aanleg indien noch de verdachte noch het openbaar ministerie hoger beroep heeft ingesteld. De wet bevat geen regeling ten aanzien van het instellen van beroep in cassatie door een benadeelde partij indien haar vordering door de appelrechter in het strafgeding niet-ontvankelijk is verklaard dan wel is afgewezen en noch de verdachte noch het openbaar ministerie cassatieberoep heeft ingesteld. In de strafzaak tegen de verdachte is geen cassatieberoep ingesteld door de verdachte of door het openbaar ministerie. Dit brengt mee dat de Hoge Raad het cassatieberoep van de benadeelde partij niet in behandeling kan nemen (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1277).

De Hoge Raad verklaart de benadeelde partij [benadeelde] niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-08-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1321

Zaaknummer: 19/00941

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: Th.O.M. Dieben en Oosterhof, S.B. S.B. Oosterhof

Wetsartikelen: 421 Sr

RECHTSPRAAK

Is PIJ-maatregel opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor onaantastbaarheid van lichaam van één of meer personen?

Is PIJ-maatregel opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor onaantastbaarheid van lichaam van één of meer personen?

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de PIJ-maatregel wordt opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen.

De verdediging heeft ter terechtzitting in hoger beroep betoogd dat verlenging van de PIJ-maatregel in dit geval niet mogelijk is. Het hof heeft geoordeeld dat de PIJ-maatregel wordt opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen en dat dit ingevolge artikel 77t Sr met zich brengt dat de maatregel telkens met twee jaren kan worden verlengd tot een maximale duur van zeven jaren.

In gevallen waarin het misdrijf waarvoor de PIJ-maatregel wordt opgelegd niet zonder meer kan worden gekarakteriseerd als een misdrijf dat is gericht tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen als bedoeld in het derde lid van artikel 77t Sr – bijvoorbeeld in geval van bedreiging (art. 285 Sr) of belaging (art. 285b Sr) – zal de rechter zich een oordeel dienen te vormen of, gelet op alle feiten en omstandigheden, dat feit een dergelijk ‘geweldsmisdrijf’ oplevert. Daarbij zal hij onder meer kunnen betrekken of het misdrijf – in deze zaak: de bedreiging – werd voorafgegaan, vergezeld of gevolgd door niet-verbaal agressief gedrag ten opzichte van de bedreigde dan wel op enigerlei (andere) wijze werd ondersteund, alsmede of aannemelijk is dat de bedreiging zou worden uitgevoerd. (Zie HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY8434, r.o. 4.3 en 4.4 voor de vergelijkbare situatie van verlenging van de maatregel van terbeschikkingstelling als bedoeld in art. 38e lid 1 Sr).

Uit de bewijsvoering kan worden afgeleid dat de verdachte de bewezen verklaarde bedreigingen niet alleen verbaal heeft geuit, maar dat de bedreigingen zijn voorafgegaan, vergezeld of gevolgd door zijn niet-verbaal agressief gedrag en geweld tegen goederen en personen, waarbij sommige aangevers ermee rekening hielden dat de verdachte de bedreiging zou uitvoeren. Dit in aanmerking genomen, geeft het oordeel van het hof dat de PIJ-maatregel wordt opgelegd ter zake van misdrijven die gericht zijn tegen en gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

HR ambtshalve

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis.

De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-08-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1316

Zaaknummer: 19/04195

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: B.A.A. Postma

Wetsartikelen: 77t Sr

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Artikel 421 lid 4 Sv voorziet in het instellen van hoger beroep door een benadeelde partij tegen de afwijzing van haar vordering door de rechter in eerste aanleg indien noch de verdachte noch het openbaar ministerie hoger beroep heeft ingesteld. De wet bevat geen regeling ten aanzien van het instellen van beroep in cassatie door een benadeelde partij indien haar vordering door de appelrechter in het strafgeding niet-ontvankelijk is verklaard dan wel is afgewezen en noch de verdachte noch het openbaar ministerie cassatieberoep heeft ingesteld. In de strafzaak tegen de verdachte is geen cassatieberoep ingesteld door de verdachte of door het openbaar ministerie. Dit brengt mee dat de Hoge Raad het cassatieberoep van de benadeelde partij niet in behandeling kan nemen (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1277).

De Hoge Raad verklaart de benadeelde partij [benadeelde] niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-08-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1323

Zaaknummer: 19/05592

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: Th.O.M. Dieben en Oosterhof, S.B. S.B. Oosterhof

Wetsartikelen: 421 Sv

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Artikel 421 lid 4 Sv voorziet in het instellen van hoger beroep door een benadeelde partij tegen de afwijzing van haar vordering door de rechter in eerste aanleg indien noch de verdachte noch het openbaar ministerie hoger beroep heeft ingesteld. De wet bevat geen regeling ten aanzien van het instellen van beroep in cassatie door een benadeelde partij indien haar vordering door de appelrechter in het strafgeding niet-ontvankelijk is verklaard dan wel is afgewezen en noch de verdachte noch het openbaar ministerie cassatieberoep heeft ingesteld. In de strafzaak tegen de verdachte is geen cassatieberoep ingesteld door de verdachte of door het openbaar ministerie. Dit brengt mee dat de Hoge Raad het cassatieberoep van de benadeelde partij niet in behandeling kan nemen (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1277).

De Hoge Raad verklaart de benadeelde partij [benadeelde] niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-08-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1319

Zaaknummer: 19/05590

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: Th.O.M. Dieben en Oosterhof, S.B. S.B. Oosterhof

Wetsartikelen: 421 Sv

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Artikel 421 lid 4 Sv voorziet in het instellen van hoger beroep door een benadeelde partij tegen de afwijzing van haar vordering door de rechter in eerste aanleg indien noch de verdachte noch het openbaar ministerie hoger beroep heeft ingesteld. De wet bevat geen regeling ten aanzien van het instellen van beroep in cassatie door een benadeelde partij indien haar vordering door de appelrechter in het strafgeding niet-ontvankelijk is verklaard dan wel is afgewezen en noch de verdachte noch het openbaar ministerie cassatieberoep heeft ingesteld. In de strafzaak tegen de verdachte is geen cassatieberoep ingesteld door de verdachte of door het openbaar ministerie. Dit brengt mee dat de Hoge Raad het cassatieberoep van de benadeelde partij niet in behandeling kan nemen (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1277).

De Hoge Raad verklaart de benadeelde partij [benadeelde] niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-08-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1322

Zaaknummer: 19/05594

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: Th.O.M. Dieben en Oosterhof, S.B. S.B. Oosterhof

Wetsartikelen: 421 Sv

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Ontvankelijkheid cassatieberoep benadeelde partij?

Artikel 421 lid 4 Sv voorziet in het instellen van hoger beroep door een benadeelde partij tegen de afwijzing van haar vordering door de rechter in eerste aanleg indien noch de verdachte noch het openbaar ministerie hoger beroep heeft ingesteld. De wet bevat geen regeling ten aanzien van het instellen van beroep in cassatie door een benadeelde partij indien haar vordering door de appelrechter in het strafgeding niet-ontvankelijk is verklaard dan wel is afgewezen en noch de verdachte noch het openbaar ministerie cassatieberoep heeft ingesteld. In de strafzaak tegen de verdachte is geen cassatieberoep ingesteld door de verdachte of door het openbaar ministerie. Dit brengt mee dat de Hoge Raad het cassatieberoep van de benadeelde partij niet in behandeling kan nemen (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1277).

De Hoge Raad verklaart de benadeelde partij [benadeelde] niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-08-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1324

Zaaknummer: 19/05594

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: Th.O.M. Dieben en Oosterhof, S.B. S.B. Oosterhof

Wetsartikelen: 421 Sv